

Годишен
абонамент
прѣдлата б. л.
БРОЙ
10 СТ.

Обявления
се приемат
по споразу-
мѣни съ ре-
дакцията.

ПОЗОРЕНЬ СТЪЛЪ

Всичко за вѣстника се адресира:
редакция в. „ПОЗОРЕНЬ СТЪЛЪ“
Плѣвень.

СЕДМИЧЕНЬ НЕЗАВИСИМЪ ВѢСНИКЪ.

Урежда редакционенъ комитетъ.

Писма и ржюпости не се повръ-
щатъ на изпрашчитѣ.

Scevola.

МОНАРХА, АРМИЯТА И ОТЕЧЕСТВОТО.

Въ дѣлбоката древность личността на монарха олицетворяващо могжеството на дѣржавата, силата на народа и славата на армията. Въ тѣзи дни на печално минало не се подозирах болкитѣ и интереситѣ на народитѣ, всѣки монархъ можеше да каже за себе си „дѣржавата — „ова съмъ азъ“ и всѣки войникъ отиваше да мре на бойното поле, шепнѣйки името на своя господарь. Кървави борби погребаха това минало и на развалинитѣ на древната и срѣдновѣковна монархия израстна новата демократическа дѣржава, която всѣки гражданинъ нарича свое отечество, за което е длѣженъ да мре, защото чрѣзъ това той мре за себе си, за свое благосъстояние и за това на своите близки. Въ тая дѣржава монархъ е една сънка, отечеството — това е всичко, защото това е народа съ неговитѣ нужди и страдания, съ неговитѣ интереси и идеали. Това отечество е извикано да защитава модерната армия, плѣтъ отъ плѣтъта на народа, и само на него тя е длѣжна да служи!

Млада България изникна въ кипежа на една кървава революционна борба. И народътъ, който бѣ извиканъ на животъ, вслѣдствие на тая борба, на чьрта въ основния си законъ, конституцията, основитѣ на бѫдящия си политически строй, като въ всѣки неинъ редъ проектира принципа: Царътъ Царува, но не управлява! Българинътъ добреѣ знай историята, че лудитѣ негови царе дѣвѣ царства бѣха разсипали и той искаше да запази третото отъ подобна участъ. Но въ увлѣченето на младостта си той дале най-силното оржие въ дѣржавата — армията — въ рѣцѣтѣ на най-опасната власт — царската — и съ това я направи всеможеща. И въ чл. 11 отъ своята светиня — конституцията — той освѣти това си безумие, като каза „които постяга на военна служба, дава клѣтва, че ще е вѣренъ царю“.

Ние се питаме, кѫдѣ е била въ това врѣме у народнитѣ избраници мисълта за отечеството? Защо е било потрѣбно това различие, законодателътъ е направилъ между военни и граждански служители, като за послѣднитѣ въ чл. 164 отъ сѫщата конституция е постановилъ: „всѣко длѣжностно лице дава клѣтва, че ще е вѣроно на царя и конституцията“?

Сигурно, въ чистотата на своя юношески патриотизъмъ българския законодателъ не е прѣдполагалъ, че ще дойде денъ, когато отъ името на царя ще се издаватъ заповѣди до войската, които да згромоляватъ България въ пропастта. Но той денъ дойде, а той трѣбаше да се прѣвиди.

Толкова пжти е подлагана на измѣнение българската конституция и нито единъ пжти вни манието на българския законодателъ не се е спирало на това сухо и кратко постановление. Трѣбаше да дойде 16 юни 1913 год., за да убѣди и слѣпчи, че тоя членъ отъ конституцията трѣбва да се измѣни издѣно, за да не бѫде принуденъ българския войникъ за въ бѫдящите да става клѣтвопристижникъ.

И дѣйствително, съ кръвта си и скжпти материали жертви, българския гражданинъ — войникъ бѣ издигналъ своето отечество на върха на славата. Законната власт въ неговото отечество, вслушвайки се въ гласа на войника и виждайки неговата изнуреностъ, вървеше сигурно, ако и съ колебания, къмъ миръ. Миръ желаше българския войникъ; миръ желаша неговитѣ мили, очакващи го отдавна съ открыти обятия, за да увѣнчаятъ неговата слава; миръ изискваша върховнитѣ отечествени интереси — миръ търсеще и самото правителство. И въ това врѣме върховното военно командуване, учрѣдено съ сѫщия злощастенъ чл. 11 отъ конституцията, заповѣда война. Какво трѣбаше да направи българския войникъ? Ако той бѣ далъ клѣтва за вѣрностъ на своето, отечество, тая луда — или прѣстѣжна, спорѣдъ нѣкои — заповѣдь, той нѣмаше да изпълни и България щѣше да бѫде спасена. Той не пожела да стане клѣтвопрѣстѣжникъ — и стана отцеубиецъ, той уби собствената си майка, България.

Когато законитѣ сѫ лоши, тѣ трѣбва да се измѣнятъ. И затова чл. 11 отъ конституцията трѣбва да се измѣни, за да се съгласува съ чл. 164, който казва: „всѣко длѣжностно лице дава клѣтва, че ще е вѣроно на царя и конституцията“.

А ние казваме; и царътъ, и войникътъ и чиновникътъ трѣбва да даватъ клѣтва за вѣрностъ само на отечеството, защото самъ царътъ не е друго, освѣнъ най-голѣмия неговъ служителъ!

РУСИЯ И БАЛКАНИТЪ.

На 26 януари т. г. Петербургската търговска камара е имала първото си засѣдане по въпроса за руския износъ къмъ балканскитѣ земи и Изтока. Между присъствуващите, голѣмъ брой търговци и индустрияли, личели сѫ и посланиците на България и Сърбия.

Прѣдсѣдателя Бранчаниновъ въ рѣчта си, съ която е открилъ засѣдането, е наблѣгналъ да се изоставятъ всички политически въпроси на страна, а да се обѣрне сериозно внимание за разширение на руската търговия въ балканскитѣ земи и ориента.

Спалайковичъ, срѣбъския посланикъ въ Петербургъ, въ рѣчта си, е подчерталъ голѣмото значение на моста надъ Дунава, който ще се прави сега, и който въ бѫдящите ще допринесе много за директното съобщение между Русия и Сърбия. Сърбия, казалъ той, съ нетърпѣніе очаква помощта на Русия за използване на своите голѣми богатства.

Българския посланикъ, въ рѣчта си, обѣрналъ вниманието на

събранието, че руската търговия и индустрия съвсѣмъ сѫ забравили българскитѣ пазари. Между това, обаче, България и за въ бѫдяще остава пазарь за руската стока и е готова да приеме всички условия, които биха й прѣложили руските ангросисти. Износътъ на руската стока въ България може да бѫде гарантиранъ отъ всѣка партия, която е на чело на управление то въ страната.

Русия и България, казалъ по сланика, трѣбва да бѫдатъ свързани най-вече съ търговски връзки, което е само въ тѣхъ интереси. Трѣбва, обаче, да се потърси повече срѣдства що между Русия и балканскитѣ дѣржави, както и Ориента въобще да се създадатъ добри обноски, да се направи ревизия на търговскитѣ договори, прѣвознитѣ тарифи, митнически тарифи; да се даде помощъ на младежите — търговци, които отиватъ въ Русия или балканскитѣ дѣржави за използване на търговията.

Турския, българския, срѣбъския, румънския и гъръцки посланици били избрани за почетни членове на камарата.

Адонай.

ЗНАМЕНАТЕЛНО!

о о о СРѢБСКА ТОЛЕРАНТНОСТЬ! о о о

Срѣбъския в. „Пијемонт“ въ бр. 30 т. г., съобщава, че управлението на еврейските училища въ Скопие помолило Срѣбъското Министер. на Народ. просвѣта и Църковнитѣ работи да имъ изпрати четири учители сърби, които да прѣподаватъ въ училищата имъ срѣбъски езикъ.

Знаменателното е, че сърбите съ ревност и внимание затварятъ българските училища и църкви изъ нещастна Македония, българитѣ — учители и свещеници гонятъ вънъ отъ родната имъ, и на народа въ много страдалната страна Македония,

не позволяватъ да говори, даже на матерния си езикъ; а днес „по-молбата“ (?) на евр. училища изпращатъ учители — сърби да прѣставатъ срѣбъски езикъ на еврейчетата, като не забраняватъ сѫщеврѣменно да се учатъ и говорятъ на еврейски. Българчетата обаче нѣматъ право да се учатъ на родния си, български езикъ, тѣ не сѫ българи, а „прави сърби“, спорѣдъ теории на Цвича, Бѣлича, и др. изнудвачи на чистата историческа и географическа наука. О, врѣмена, о, нрави!.. Както се види съюзъ пакъ ще правимъ!...

Иванъ Базовъ.

ТАЗЪ ВОЙНА.

Отъ бурни Лозенградъ до бряга бѣломорски Посѣхме съ трупове полета и долове, И друмътъ ни бѣ друмъ настърхналъ отъ гробове, Отъ пламнали села надъ хекатомби хорски.

Отъ траури сега България чернѣ! Вѣнца лавровъ нашъ какъ скъпо го купихме! И колко младости въ земята ги зарихме И зимни вѣтъ днесъ надъ тѣхъ зловѣщо пѣ!

Навредъ бѣи, бѣди! Тамъ кърви и гробове, Тукъ хилади, безъ брой, сираци и вдовици. Съ борци и стонове напълнени болници, Запустнати нивя, затворени домове.

Война ужасна, зла, стихия разярена, Бичъ изтрѣбителенъ, ехтежъ отъ гнѣвъ, риданъ, Война безмилостна море отъ плачъ, страданъ — О Боже мой — и пакъ война свещена!

КНИГА НА ЗАГАДКИТЕ.

Ти отваряш Божествениетъ Вратата на Мъдростта и ти укроти расата на Гигантите, Синове на Земята, въоружени сръчу боговете.

Не хващай лъвъ за опашката, нико крокодилъ — за зъбите! Никой не знае, дъ ще му бъде гробътъ, но горко на този, който умре отъ лъвъ, крокодилъ или жена!

Жената е първото алефъ на творението и мъдрия знае, че безъ нея свѣтътъ не може. Но душата ѝ е гъвкава като бамбукъ и игрива като фламинго. И думитъ на нейното сърдце сѫ миражъ.

Никой не знае, дъ ще му бъде гробътъ, но горко на този, който умре отъ лъвъ, крокодилъ или жена!

Много съблазнители ни показваха книгите на изтокъ. Много повече — страниците на живота.

И единъ властелинъ има, който е силенъ надъ всички съблазнители: сърдцето.

Но има съблазнителъ, прѣдъ когото даже и сърдцето е безсилно: сърдцето.

Пази се, сърдце, отъ тоя съблазнителъ!

Погледътъ гасне, когато увѣхнатъ листата.

И за младостъ не пита никой.

Азъ познавахъ старецъ. Той бѣше силенъ въ живота и знаеше хората. Бѣха минали мълнии надъ главата му и задъ гърба му се бѣха чупили клони.

И умръ старецътъ. А не остави книга, ни каза нѣкому думитъ на своя опитъ. Той умръ мъдъръ, но свѣтътъ не омъдръ подиръ него. А животътъ на стареца стана притча — и върху гроба му въздигнаха камъкъ съ думи нѣкакви.

Животътъ задъ гроба бѣше станалъ другъ, но думитъ на камъка стоеха. И не смѣеше никой да ги промѣни.

Зашото умрълия бѣше мъдъръ.

И спомнихъ си думитъ на онзи поетъ отъ изтокъ: Погледътъ гасне, когато увѣхнатъ листата.

А притчата за умрълия растеше, както расте животътъ. И тя се но сѣше наврѣдъ.

Не сте ли я чували?

АДОНАЙ.

о о о о БОГОМИЛСКИ ЛЕГЕНДИ. о о о о

I.

Има нѣща, които се не виждатъ, защото сѫ скрити. Други избѣгватъ поради своята тѣнкостъ. Ето защо мъдриятъ бди върху това, което е най-скрито.

Пази се отъ себе си, Юда! И въдни, кога Синъ Човѣчески бѫде прѣдаденъ на сѫдъ, ще се отречатъ отъ него мнозина. Но тежко на облака, който носи мълния!

Г. Фонъ Хохвехтеръ,

майоръ отъ отоманската армия, атариранъ къмъ генералния щабъ на Махмудъ Мухтаръ паша.

(Прѣводъ.)

Въ ОГЪНЯ СЪ ТУРЦИТЕ

Дневникъ на военните операции

29 септемврий до 11 октомврий
1912 г.)

Мустафа-паша трѣбва вече да е билъ изпразненъ отъ турцитъ и да е падналъ въ рѣцѣ на неприятеля.

Пѣтътъ, който води за Хавса, е ужасно лошъ, колата ми постоянно затъва въ калта, и не може да потегли отново безъ помощта на войниците. Една кола бѣше затънала до единъ хълмъ, при всичко че тя бѣ запрѣгната съ дванадесетъ бивола. Колелата бѣха потънали въ глината до самитъ главини; най-сетиѣ благодарение на голѣми усилия, колоната успѣва да продължи бавно пътя си.

„БОЯТЬ ПРИ АКАЛАНЪ.“

(МАРШЪ ЗА ПИЯНО ОТЪ А. НАУМОВЪ.)

И най дрѣбните събития въ частния и общественъ животъ не могатъ да не оставатъ слѣди въ душата на човѣка и той бѣрза да ги оживотвори било съ думи, било съ звукове.

Нашия народъ, който прѣди нѣколко мѣсяци само прѣживѣ такива велики събития, такава слава и таѣтъ печаленъ край, че не ще може за дѣлго врѣме да не си спомня за тѣхъ, да не пише, да не композира.

Такава една композиция е имарша „Боять при Акаланъ“. Акаланъ!, Та това е мѣстото, кѫдѣто мѣсяци по редъ хиляди борци, прѣживѣха страхотиитъ на войната, кѫдѣто хиляди бѣлгарски синове сѫ заринати безъ да има единъ свой тамъ да пролѣе съзли надъ безкрѣстнитъ имъ гробове...

Като слушашъ марша „Акаланъ“ не може да не се прѣнесешъ къмъ тѣзи мѣста, да не си спомнишъ за това врѣме и сърдцето да се не свие отъ радостъ и тѣга...

Г-нъ Наумовъ, капелмейсторъ на 4-и п. Плѣвенски полкъ въ звукове е изразилъ единъ моментъ отъ боеветъ, станали прѣзъ мартъ миналата година.

Най напрѣдъ чуваме сигнала на 4 полкъ който съобщава на войниците за прѣстояния бой, всички сѫ готови и чакатъ момента за настѫпление, който не закъснява, трѣбата свири вече и всички като единъ врѣватъ смѣло подъ темпа на походния маршъ къмъ жестоката сѣчъ и чува се баритона — началническия духъ, това ободрява борците защото и началника е съ тѣхъ. Боять е почнатъ и отчаянъ — което съвращаме по нервните удари на барабана и пищенето на пиколитъ, въ врѣме на боя се подава сигнала за атака на 4 дружина, щиковетъ лжатъ, по сѫлата линия гѣрми „Ура!“ побѣдата е спечелена.

Втората частъ почва съ трио, което изразява спокойствието на войника а флейтитъ ни илюзиратъ прибирането на войниците. Втората частъ на триото, което е доста бурно, изразява доволството на георитъ отъ успѣха. Тукъ присѫствува на заслужено веселие и радостъ отъ спечелената побѣда.

в. УТРО.

Албания — това е държавата, която трѣбва да служи за поука на всички които иматъ въ земите си роби. Албания иде да имъ покаже, че нѣма по земното кълбо народъ, който да се е примирилъ за положението на роба и да не се бори за свободата и най-послѣ да не се е освободилъ. Нѣма такъвъ народъ, защото живота подхранва душата съ желадата за свобода — защото сега свободата е и сънцето и въздуха за народите. Може тиранията да е сила, може тя дѣлго да задушава попътъ къмъ свобода, но най-послѣ свободата, е която побѣждада. При днешното положение Македония е въ робство: стѣгната отъ двѣ страни — отъ двѣ тирании — тя се вижда въ страшното положение на осакатено тѣло: но душата ѝ е будна. Тя се проявява сега въ мирни протести, но утрѣ би ли ни гарантирали нѣкой, че нѣма да се прояви въ трѣскавици? Миналото не е далече, да не ни сочи и напомня всѣки денъ и всѣки часъ че не се поробватъ души. Турция падна, ще паднатъ и новите турци които сега владѣятъ и тероризиратъ. Тъй вървъ животъ — така налага животъ

Албания която ния поздравяваме съ новия животъ стои вече като живъ паметникъ на възържествувала свобода. Нѣма да мине много и Македония сама може би ще си издигне паметникъ сѫщо на възържествувала свобода!

в. СЛОВО.

Колкото повече наблюдаваме външната политика на Генадиева — Радославова, толкова повече си спомняме за Гешева — Данева. Все сѫщото лекомислие. Все сѫщото самооболщение. Все сѫщото отнасяне къмъ съсѣдите и къмъ велики сили съ немислима надутостъ и едва ли не прѣзрение! Трѣбва да се замѣни Русия съ Австрация, и понататък всичко си прилича до скуча. Така г. г. Гешевъ — Даневъ прѣнебрѣгаха свояте прѣставители и даже го обиждаха съ невѣзможното си вискомѣрие. Така сега г. г. Генадиевъ и Радославовъ прѣдизвикватъ по най-некрасивъ начинъ тѣхните прѣставители.

Кога външното министерство на Бѣлгария ще прѣстане да прави впечатление на приятъ за неотговорни и недѣгави хора? Кога то ще прѣставлява една мрѣжа отъ талантливи и любящи Бѣлгария дипломати, рѣководени отъ уменъ дѣржавникъ съ силна и опитна рѣка?

Вчера и днесъ картина е много тѣжка. Министерътъ не знае какво прави, повечето отъ неговите сътрудници сѫ негодни за нищо, освѣнъ да позорятъ Бѣлгария.

шѣлъ да направи нѣкакво разузнаване. Даватъ ми единъ конь, и при друженъ отъ единъ офицеръ отъ генералния щабъ, започвамъ да го дрия. Проливенъ дѣждъ вали.

Каква обиколка! Най-сетиѣ, слѣдъ единъ часъ, срѣщаме генерала. Той ми се вижда енергиченъ. Завръщаме се заедно въ Хавса. Но още не могатъ да ми кажатъ, какво ще бѫде окончателното ми назначение.

Всичкитъ врати се затварятъ, продължителътъ воененъ съвѣтъ започва и резултатътъ на който е привременно главната квартира до осстане въ Хавса.

Намирамъ една празна стая, въ която на единъ дюшекъ бѣ сѣдналъ единъ старъ командантъ. Безъ да се занимавамъ съ него, азъ си настанявамъ походното легло. Дѣждътъ продължава.

Колата ми бѣ останала въ селото,

и понеже тази вечеръ ще трѣбва да пристигна въ Баба-Ески, азъ отново съврзвамъ багажа и се спазаря.

в. КАМБАНА.

Съюзътъ билъ насоченъ за сега само къмъ запазването статуквото на Балканитѣ. И понеже само Бѣлгария и Турция имали желание да го нарушаатъ, то и съюза прѣдвиждалъ имено акции срѣчу поведението на Турция и Бѣлгария.

Ако Турция обяви война на Гърция, съгласили се съюзниците, Ромъния веднага да заяви въ София и Цариградъ, че не ще допусне Бѣлгария да се намѣси въ полза на Турция, било като задържа Сърбия, да не помога, било като не допусне на турски войски да минаватъ прѣзъ Тракия. Ромъния щѣла да иска отъ Бѣлгария дори нѣщо повече: да употреби въоръжена сила, за да не допусне турската войска да мине прѣзъ Тракия срѣчу Гърция.

Важно е, да се констатира, че за сега имено до едно давление върху Бѣлгария се свеждатъ всички споразумѣния на тримата балкански приятели. Русия искаше да имъ възложи както имахме вече случая да изложиме една цо-голѣма задача, една европейска задача.

И не се знае още, но сигурно послѣ туй ще се разкрие, на какво влияние се дѣлжи осуетяването на голѣмия балк. съюзъ.

Въ всѣки случай признато е, че Русия все още се надѣва да привлече Бѣлгария въ единъ новъ балк. съюзъ. Русия очаква, че русофилството въ Бѣлгария, отъ което се вече заразиха неизлѣчимо дори и тѣ наречени широки социалисти, а въ срѣдата на земедѣлската съюзъ добива влияние бивши срѣбъски министъ и съзаклѣтникъ Генчичъ, Русия се надѣва, че русофилството унася, поддържано съ руско злато, може да повърне заново на власт Данева и Тодорова и тогава стария балк. съюзъ ще може да се състави съ старитѣ си агресивни, реакционни и антикультурни цѣли.

Тъй че може да се прѣполага, че отъ сега унищоженото влияние на русофилството въ Бѣлгария е една отъ причините, — загдѣто новия руски въоръженъ юррукъ на Балканитѣ не може да се свие.

Има и друга една причина, която прави възможно за момента само едно съглашение за запазване статуквото.

Тая причина е желанието на силитѣ, да се избѣгне войната за островоритѣ.

Силитѣ вече съобщиха, че отстѫпватъ островоритѣ на Гърция, съ изключение на Имбросъ, Тенедось Кастелериозъ.

За насилиствено налагане туй рѣшение силитѣ не можаха да се съгласятъ, тѣ като тройния съюзъ не иска да се упражнява въоръжено давление отъ силитѣ.

Гръцко-ромънско-срѣбъското съглашение въ сегашната си форма се явява единъ стражарь на Европа, единъ агентъ на мира.

въмъ съ коларя си да му заплатя 3 турски лири.

Но толкова е тѣмно, щото коникътъ, който ме придружава, изгубва пѫтъ и коларътъ се отказва да кара колата си прѣзъ нощта. Азъ се рѣшавамъ да чакамъ разсъмването и заспивамъ. Нощта е ужасно бурна, непрѣкъснато минаватъ войски, тѣ немогатъ да продължатъ вървежа си, пѫтищата сѫ задърстени съ артилерия и съ обози. Хората нѣматъ нищо за ядене, дѣлги часове тѣ стоятъ неподвижни подъ дѣждъ и студа, никой не се интересува за тѣхъ, но въпрѣки всичко това, не чувамъ никакво роптане.

Понедѣлникъ, 8 Октомврий. Събуждамъ се часа въ 4 и 30 минути, дѣждътъ продължава да вали, като изъ ведро. Какво ще стане? Въ тази бѣркотия е невѣзможно да намѣря колата си. Най-сетиѣ тя пристига, часътъ въ 6 получавамъ заповѣдъ да се прѣставя на команданта въ Баба-Ески, който ще ме снабди съ коне. Офицеритѣ отъ главната ква-

ИЗЪ НАШИЯ ПЕЧАТЪ.

М. Фонъ Хохвехтеръ,

майоръ отъ отоманската армия, атариранъ къмъ генералния щабъ на Махмудъ Мухтаръ паша.

(Прѣводъ.)

ЗА МАКЕДОНИЯ.

КАКВО ТРЪБВА ДА ПРАВИМЪ?

(ИЗЪ В. КАМБАНА).

На македонците. Намираме се прѣдъ съвсѣмъ нова фаза на македонския вѣпросъ; нашето отечество живѣе при нови условия съвсѣмъ отлични отъ по прѣдишнитѣ. Цѣлата тая коренна промѣна се извѣрти само въ една, но паметна година. Тя прѣдизвика голѣми бури и сътрѣсения на балканитѣ, велики нещастия за Бѣлгaria, опасения за международния миръ, а на настъ на нови вериги по тежки, ново робство жестоко.

Тиранията на турското управление, като съ магически жезълъ бѣ махната, крилата на роба се развѣзаха, челото му се прочисти и той по-видигна молитвено очи нагорѣ питайки: „Нима се свѣрши вече?“

Но желанието на злата сѫдба не било такова.

Надеждата бѣ сломена съ едно брутално отнемане на всичко което той бе спечелилъ отъ епическата революция. борба; съ единъ замахъ вѣрата въ по свѣтло бѫща бѣ убита. Призракътъ на турските звѣрства изчезна, за да се загнѣзи въ измѣната му душа новъ по ужасенъ, по страховитъ — тоя на „християнскиятъ братя“; робството за мигъ бѣ отлѣтело за да се настани ново, двойно по тежко и по жестоко — лишене отъ политическа и духовна свобода.

Сега въ нашата родна земя царува унижение и страхъ, ужасъ и беззокойство, тамъ не се слушатъ вече веселитѣ бѣлгарски напѣви; тамъ нѣма разговоръ и смѣхъ, радостъ и веселие тамъ нема даже нито плачъ; забранено е да се оплакватъ падналитѣ герои въ борбата, нито да се скрѣби за нещастното което ни сполѣте.

Учителитѣ и по-събуденитѣ граждани сѫ пропъдени и заточени, училищата и черковитѣ сѫ затворени, а дѣцата се каратъ да учатъ силомъ на чужда тѣмъ, непоятна рѣчъ.

Всички отъ най малкото дѣтенце, което голо и босо е прикало по чуки и вѣрлини да се спаси отъ неприятелски ножъ, до бѣловласия старицъ, който и до днес гнѣвъ въ зандинитѣ, всички знаемъ за онова звѣрско потъжкване, и на най елементарнитѣ човѣшки съводи.

Всички ний бѣгаме отъ родното място, напушчаме бащини огнища, за да се отъремъ отъ прѣслѣдане на убийство.

Но трѣбва ли да се отчайваме? Не! нещастното трѣбва да ни даде новъ куражъ, за да се противопоставимъ съ нови сили на злото.

Насъ, народнитѣ рѣководители не ни оставятъ да отидемъ мѣжду народъ да крѣпимъ неговия духъ; е

ртира се качватъ на конетѣ си едноврѣменно съ мене, и тѣ сѫщо се упътватъ къмъ Баба-Ески.

Прѣзъ вѣрме на пѫтуването си, азъ можахъ да узная, както слѣдва, разположението на армията: кавалерийската дивизия продължаваше добре да разузнава положението на неприятеля. Бѣха забѣлѣзани слаби бѣлгарски сили, къмъ Маразлѣ, — Девлетли-Агачъ. Други се отправяха къмъ югъ, идящи отъ Карапона и настѫпващи къмъ Чешмекьой, най-сетнѣ една трета колона, минуваща прѣзъ Вайсалъ, се бѣ отправила тоже къмъ югъ. Бѣлгарските дивизии се състоятъ отъ три бригади, всѣка отъ тия бригади има по 8 баталиона.

Отъ нашата страна войсковитѣ корпуси сега заематъ слѣднитѣ позиции: 3-и корпусъ, Махмудъ Мухтаръ паша, въ Лозенъ градъ; съдѣржа 7-ма, 8-ма и 9-та дивизии, подкрѣпени отъ нѣколко редифски баталиона 4-та дивизия, подъ командата на Хилми бей, е съставена главно отъ

войници ми се притичатъ на помощъ. Най-сетнѣ мѣтамъ се на единъ отъ конетѣ на придружаващи тѣ ме. Напускамъ генералния щабъ

добре ний ще ли го напуснемъ? Ще отнемемъ ли и послѣдната надежда?

Насъ не ни оставятъ да продължимъ започнатото дѣло, насъ ни спиратъ по срѣдата; но трѣбва ли и ние да спрѣмъ? Трѣбва ли да се откажемъ отъ дѣлга си?

Не, ние които познаваме всѣка дръмка, всѣка скала и урва на нашето отечество, ние, които скажо пазимъ споменитѣ за великата борба, която се водѣше тамъ, нѣма да позволимъ да кощунствува тиранитѣ съ гробовете на борците.

Ние нѣма и не трѣбва да отстѫпимъ, нашия духъ не е сломенъ; у насъ има нова енергия, макаръ, че се намиратъ изродия, които свѣтотаствуватъ съ най-свѣтитѣ чувства и най-свѣтлите идеали на народа.

Душата на този народъ е чиста; тя е жадна за борба, Трѣбва само този накипълъ гнѣвъ, тази сгъстена енергия да се насочи, да се направлява. Но какъ?

Повдигна се вѣпросъ въ пресата за образуване македонска партия, но излѣзе, че тази преса криво е схванала идеята на инициаторитѣ. Тя е била да се вкарать въ парламента нѣколцина депутати македонци, които да издигнатъ гласа си за Македония.

Но каква полза?

Кому ще разпряваме за несносното положение на родината ни? На бѣлгарския народъ ли? Но нали той знае, той чувствува великото наше нещастие и не за туй ли отиде на заколение?

Повече не можатъ и не трѣбва да искаемъ отъ него. Нека го оставимъ да прѣжалъ жертвите и да излѣкува раните си отъ войните за нашата свобода.

А ние, синоветѣ на Македония, нека да почнемъ старата борба, за вѣщана отъ нашите баци и дѣди.

Дѣйността на революционната организація трѣбва да бѫде по-интензивна. Издаването на вѣстникъ — органъ на емигрантите — е належаше!

Новите управници на Македония ни лишиха отъ всички срѣдства, отъ които можаха да ни лишатъ.

Остава още едно: революция.

Пѫтъ на всички народи къмъ свободата е единъ: огнь и мечъ. Ние трѣгнахме по тоя пѫтъ; нѣма и не трѣбва да останемъ по срѣдата.

Въ противенъ случай рискуваме да изгоримъ въ собственитѣ си пламъци.

Леде-Агачъ
Тр. Доревъ, макед. учителъ.

дѣйствуващи сили и само отъ нѣколко баталъона редифи. 9-та дивизия, подъ командата на Хасанъ Изеть паша и 8-та съ полковникъ Шукри бей на чело, сѫ почти изцѣло съставени отъ редифи. Това разположение не е сполучливо, особено по отношение на лѣсното крило, което е най-изложеното,

Останалилъ корпуси сѫ съставени, както вече казахъ; редоветѣ на фронта бѣха сгъстени и войските сѫ по-съсрѣдоточени.

Пѫтуването ми не е лесно, мостоветѣ, построени надъ многобройните потоци, които текатъ отъ сѣверъ къмъ югъ съ стрѣмни урви, сѫ или залѣни отъ прииждането на водата, или не напълно довършени. Непростимо е загдѣто въ единъ толкова важенъ пѫтъ, повечето отъ мостоветѣ не бѣха още снабдени съ настилки.

Войници ми се притичатъ на помощь. Най-сетнѣ мѣтамъ се на единъ отъ конетѣ на придружаващи тѣ ме. Напускамъ генералния щабъ

КАКВО ИСКА ДА ЗНАЕ ОБЩЕСТВОТО.

Отъ редакцията. Нѣкой нечисти съвѣти разправатъ, че вѣстника ни билъ основанъ да клейми армията, респективно офицерството.

Дѣлжимъ да имъ кажемъ, че ний точно противното изповѣдаме. — Ний искаемъ армията да се освободи отъ тази смрадъ за да видимъ въ нея залога на нашата национална мощъ. Стига ли Ви толкова пѣхове?

Молиме етапното комендантство въ София да ни обясни слѣдното: защо на редника отъ 59 полкъ, 12 рота Юрданъ Христовъ на 23 юли 1913 г. съ билетъ № 44732 го праща въ частта му като здравъ, а на 24 сѫщия му даватъ 20 дневенъ отпускъ?

Питаме началника на 9 Плѣвенска дивизия, знае ли защо не е останалъ за завѣдующъ прѣхранванието на 17 п. полкъ прѣзъ вѣрме войната, капитанъ Бачо Кировъ, който е назначенъ отъ военото министерство за такъвъ, а е замѣненъ съ зета на командира на полка поручикъ Станчевъ. Ние мислимъ, че това зълъ излага висшата справедливост въ воено вѣрме, ние мислимъ, че при такова положение трѣбва да се забрави шуреко-зето - баджанакизма, а да се има прѣдъ видъ общите интереси, и кой каква служба по добре би занимавалъ още повече че поручикъ Станчевъ е занимавалъ картечното дѣло и имено за воено вѣрме се е подготвялъ за него. Но ще ни каже нѣкой това ще е нужно само за мирно вѣрме — и тѣ сѫ прави

Дѣлжимъ да отговоримъ на г-нъ Майоръ Жиловъ, отъ 17 п. полкъ комуто помѣстихме опровѣржението въ 2 броя на вѣстника си, слѣдното: Въ 1 брой питахме вѣрно ли, е че

той на 4 Ноември 1912 год. въ боя при Чаталъжа е напустилъ бойната линия, това той не ни казва въ оправданието си. Сега ще попитаме г-нъ Майоръ Жиловъ. Защо г-нъ полковникъ Юрдановъ командира на 7 п. полкъ се чуди защо още стоятъ на служба, а не сѫ ви уволнили. . .

Какви ли свѣднения има г-нъ Полковникъ Юрдановъ за васъ, та така лошо му се ще да ви накажатъ, сигуръ не много добри, може би той е толкова строгъ войнъ, че не позволява даже да се разболѣвате отъ холера

На Храбритѣ офицери. Това бѣха трима скромни борци, които на 17 Юли 1914 год. при „Прѣвала“ — Мехомийско показаха, рѣдка храбрость, и самоотвѣржност и патриотизъмъ. Напорътъ на гърци да скъсатъ веригата е отчаянъ, борбата е лута, полето е покрито съ трупове; убийствения огнь не жали никого. Така вече нашите се колебаятъ прѣдъ нѣколко пѣти по голѣмата сила на противника и контраатаката на неприятеля ще бѫде тѣхъ успѣхъ но този отчаянъ моментъ на борба за надмошне, ний видѣхме трима командири на дружина. Подполковницъ Спирдоновъ Паневъ отъ 4. п. полкъ, Тормановъ отъ 34 троянски полкъ, които въ веригите се сражаваха като войници, увѣщаваха окуражаваха и тѣхното присъствие тамъ даде сила на малкото борци и катастрофата се избѣгна.

Побѣдата е на наша страна, а положението е спасено, но това, не можа да види любимия на всички Спирдоновъ, защото куршума не пожали и него, той заспа на вѣки честитъ, че изпълни дѣлга си.

ХРОНИКА.

25. Ст. подофицеръ Дочовъ Иото Найденовъ отъ 4. п. Плѣвъ, полкъ, взведенъ подофицеръ отъ 2 рота, убитъ на 2 октомври 1912 год. при гр. Одринъ.

26 Ст. подофицеръ Русановъ Юрданъ Анчевъ отъ 1 рота, 4 п. Плѣвенски полкъ, убитъ на 4. ноември 1912 год. на Чаталъжанска линия.

27. Фелдфебель Гено Илиевъ отъ 4 рота 4. п. Плѣвенски полкъ, умрълъ отъ холера на 4 ноември 1912 г. при Акаланъ.

28 Редникъ Шоповъ Киро Георгиевъ отъ 13 рота, 4 п. Плѣвенски полкъ, умрълъ отъ холера на 3 Ноември 1912 год. погребенъ при „Орловъ Камъкъ“, надъ с. Акаланъ.

29. Редникъ Иванъ Гърмистояновъ, отъ 16 рота, 4 п. Плѣвенски полкъ, убитъ отъ граната на „Свищовски редутъ“ източно прис. Акаланъ на 16 мартъ 1913 год.

на 4-ия корпусъ въ Куле, гдѣто той смѣта да се спре. Частьта е 1 и 15 минути когато пристигамъ въ Баба-Ески. Влаковетѣ не циркулираятъ вече къмъ Лозенградъ понеже пѫтът е прокопанъ отъ силния дѣждъ. Срѣщамъ генерала Хакъ паша. Той говори добре френски, заинтересува се за мене и ми каза, че безъ съмнение кавалерийската дивизия се на мира въ Кавакли, на югъ отъ Лозенградъ. Това ми се вижда малко вѣроятно, защото по този начинъ ти би се намирала въ самата сфера на 1-ия корпусъ! Самъ генералътъ отива къмъ тая точка за да поеме командуването на войските, които той още не е видѣлъ. Ние пѫтуваме съ кола. Пѫтът е добъръ.

Минаваме покрай парковетѣ и обозитѣ на 5-та дивизия. Отъ онова що виждамъ не си съставлявамъ добро мнѣніе за редифитѣ; никаква дисциплина, недостатъчна екипировка, никакво обучаване и лоши офицери. Маршируващите войски приличатъ на прѣсѣленгѣ на народи.

Срѣща. На 1 Февруарий женското благотворително д-во „Пробуждане“, даде Сѣмейна Срѣща въ локала на Червень Ракъ за вѣроятна полза на бѣжанците.

Излѣзе отъ печатъ: „Бѣглецъ“ поема отъ Н. В. Ракитинъ. Плѣвенъ, 1914, стр. 28. пѣна 50 ст. —

Д. Върбеновъ, Вл. Константинъ и Асп. Върбеновъ уредиха тѣрговска книга подъ фирмата „Върбеновъ, Константинъ & С-ie“ — Плѣвенъ, която ще прави операции съ зърнени храни, сиренарство, ще има складъ на дърва и каменни въглища.

На младитѣ наши съграждани пожелаваме ползотворна работа въ тѣрговското имъ поприще.

По случай патрония си праздникъ, лозаритѣ въ града на 2 Февруарий дадоха въ салона на д-во „Съгласие“ Сѣмейна Срѣща. —

Лични Г-нъ Поручикъ Тодоръ Поповъ, отъ 4 п. Плѣвенъ, полкъ се прѣвежда въ 18. п. полкъ Търново

